

af utsägesformen $\frac{2}{3}$ af 20 i st. f. den oriktiga $\frac{2}{3}$ gånger 20, men påpekar också, att vi ej angifvit, huru vi mena, att t. ex. $4\frac{1}{2} \times 8$ skall utläsas. Rec. utsägning af anförda ex. $4\frac{1}{2}$ af 8 äfvensom formen 4 gånger $8\frac{1}{2}$ af 8 äro båda fullt korrekta. Ifall man af *bekvämlighetskäl* använder den icke korrekta utsägesformen $4\frac{1}{2} \times 8$, bör icke detta nödvändigt anbefalla användningen af en oriktig form, där sådan ej har några väsentliga praktiska fördelar framför den riktiga. Ifrågasättas kan också, om icke vid inlärandet af multiplikation i bråk den utförligare korrekta formen är att föredraga.

Sifferkvationsafdelningen är i slutet af boken tillfogad, *emedan* den är en konsekvent utveckling af den metodiska gång, som i hela boken blifvit följd; *emedan* lärobokskommittén erinrat om ekvationers betydelse på aritmetikens område; *emedan* några räkneboks författare visserligen upptagit sifferkvationer, men ej, såsom vi anse, på ett nog enkelt, planmässigt och lämpligt sätt; samt *emedan* sifferkvationer på ett och annat ställe förekommit i högsta klassen af väl utvecklade folkskolor och nu enligt nya seminariereglementet ingå i seminarernas lärokurs.

Denna afdelning är sålunda afsedd för en del folkskolebarn, fortsättningskolor, aftonskolor, borgareskolor, landtmanna- och folkhögskolor, högre flickskolor m. fl.

Asker och Motala i januari 1890.

K. O. Sjölander. A. G. Wihlander.

Ett ord om lydnad

(Efter J. F. Flattich.)

Märkligt förekommer det mig, att det om Jesus vid tolf års ålder säges: »*Han var sina föräldrar underdånig*», då han likväl redan förut varit dem lydig i allt. Därpå drager jag den slutsatsen, att här talas om en särskild art af underdånighet. Förut visade han lydnad såsom ett barn, därtill förnämligast föranledd af föräldrarna; men vid hans tolfte år uppgick för honom i Jerusalem ett ljus, hvilket verkade, att han inom sig fattade ett eget, frivilligt beslut att vara sina föräldrar underdånig. Det gifves två slags lydnad, nämligen en lydnad under barnåren och en annan under ungdomsåren. Det förra slaget af lydnad beror hufvudsakligen af föräldrarna, hvarför Salomo förmanar dem att hålla sina barn i tukt samt att böja gossens hals, medan han ännu är ung, och Paulus fördrar af en biskop, att han skall hafva lydiga barn. Men lydnaden under ungdomsåren beror hufvudsakligen af barnen själva, hvarför också Salomo allvarligt förmanar barnen i denna ålder att höra sin faders tuktan och ej förakta sin moders bud.

Lydnaden under den egentliga barndomsåldern främjar och underlättar visserligen lydnaden under ungdomsåren; dock gifves det exempel därpå, att vanartiga barn vid mognare år blifva mer besinningsfulla och lydiga. Därför bruka också somliga människor, som röna obehag af olydiga barn, ett ordspråk, som går ut därpå, att man blott skall förbida tiden, hvilken torde medföra mer förstånd och bättre uppförande. Dock blir denna förhoppning oftast sviken.

Under lång tid, medan jag mottog så väl mindre gossar som ynglingar att undervisa och uppfostra, förstod jag icke rätt, hvarför ynglingarne voro svårare att styra än gossarne. Det måste bero därpå, att de senare ännu äro obständiga och vack-

lande i sina böjelser och tankar samt på grund därpå lättare att leda och hålla i tukt. Ynglingarne däremot begynna att fixera eller bestämma sina tankar och böjelser vid något. Om nu det, hvarvid de vilja fästa sig, varder gilladt, så visa de lydnad; men är det däremot något, som man ej vill tillåta dem, så uppressa de sig lätteligen i hemlig eller uppenbar olydnad. Begynnelsen af ungdomsåldern sättes vanligen i det fjortonde lefnadsåret, men den kan också allt efter beskaffenheten af lynnen och erfarenheter inträffa före eller efter denna tid.

(Öfvers. af J. J.—n).

Utlandet.

Finland. En minnesvård åt *Uno Cygnæus*. Folkskole-distriktsinspektörerna ha beslutit att vid folkskolläraremötet i Jyväskylä instundande sommar upptaga till diskussion frågan om uppresande af en dylik minnesvård.

— *Svenska akademins nya ordlista i finska skolor.* Med anledning af öfverstyrelsens för finska skolväsendet hemställan om reglerandet af den svenska rättskrifningen i skolorna har senaten den 5 februari föreskrifvit, att svenska akademins ordlista, sjätte upplagan, skall läggas till grund för undervisningen.

Sydamerika. *Svensk slöjdundervisning.* Meddelande har ingått, att regeringen i Uruguay sändt tvenne framstående skolmän till Europa för att studera slöjdundervisningen. Den ene af dem, folkskoleinspektören i Montevideo Don José H. Figueira, som för närvarande vistas i Neapel, har särskildt i uppdrag att under sommaren genomgå kurs på Nääs och anländer därefter till Sverige under loppet af maj månad.

Frankrike. *Dödsfall.* Senaste numret af Slöjdundervisningsbladet innehåller en biografi af en af de mest framgångsrika kämparne för det kroppsliga arbetets införande som undervisningsämne i folkskolorna, Gustave-Adolph Salicis, som afled under slutet af förlidet år. Det är nämligen i mycket väsentlig grad honom förtjänsten tillkommer att hafva organiserat denna gren af undervisningen uti Frankrikes seminarier och folkskolor, där *travail manuel* sedan 1882 är ett obligatoriskt öfningsämne. Sedan Jules Ferry utfärdat den af honom genomdrifna folkskolelagen, erhöi S. uppdrag att såsom chef för en af trenne personer bestående resekommission studera arbetsundervisningsfrågan i Tyskland och de nordiska länderna. Kommissionen vistades bland annat åtta dagar på Nääs, och närmaste följden af dess besök där var, att franska regeringen sände trenne lärare (två från Paris och en från Nancy) att genomgå den därpå följande kursen. Vid sin återkomst till Paris blef Salicis utnämnd till generalinspektör för slöjdundervisningen med uppdrag tillika att utbilda nödiga lärarekrafter. S. har utgifvit åtskilliga skrifter, behandlande slöjdundervisningsfrågan. Hans sista verk var ordnandet af slöjdställningen från Frankrikes folkskolor och seminarier å den stora världsutställningen.

Litteratur.

Räknebok för folkskolan i hufvudsaklig öfverensstämmelse med folkskolelärobokskommitténs grundsats af L. T. Larsson, seminarieadjunkt, och N. Lundahl, folkskollärare. Tredje och fjärde årskurserna. Lund, Ph. Lindstedts universitets-bokhandel 1889. Pris 25 öre för hvarje årskurs, inbundna tillsammans 65 öre. Facit till hvardera årskursen 10 öre.

I öfverensstämmelse med den nya normalplanens anvisning till lärogång i räkning ha författarne i början af 3:e årskursen upptagit ett större antal exempel med

hela tal. Så har ock skett i början af 4:de årskursen, såsom normalplanen likaledes föreskrifver. Genom en sådan anordning tillgodoses ett af undervisningens viktigaste moment, repetitionerna, medelst hvilka bättre insikt och större färdighet i räkning blifva möjliga att åstadkomma. Då härtill kommer, att de valda uppgifterna äro lyckligt afpassade efter de mognare stadier, hvarpå barnen befinna sig, då dessa kurshäften sätts i deras händer, ha författarne tillämpat denna grundsats på ett för undervisningen synnerligen fruktbarande sätt.

Till de nämnda exemplen med hela tal höra en mängd öfningar för parentesers begagnande. Likasom i algebra omslutas härvid icke de termer, som innehålla en teknad multiplikation eller division, med parenteser, fast multiplikationen eller divisionen måste föregå en annan operation, såsom ex. 71 a): $67 + 350 : 7$. Ehuru regeln, att tal, förenade med plus eller minus och betraktade såsom ett tal, få parenteser, men däremot andra icke, är redig och klar, tro vi dock, på grund af vunnit erfarenhet, att det för lärjungarne lättfattligaste sättet att använda parenteser, såsom sällan föranledande misstag, är att låta dem få omsluta de operationer, som enligt textens innehåll skola utföras före en annan operation, hvilket ock läroboksgransningskommittén förordar.

Efter denna utvidgade kurs i hela tal följer i 3:e kursen en inledning till decimalbråk. Här behandla författarne, efter att med blott några få, men tillräckligt belysande exempel hafva åskådliggjort bråk i allmänhet, på ett särdeles klart, utvecklande och grundligt sätt tiondedels-, hundradels-, tusendedelsbegreppet o. s. v. med hänsyn till dessa talsorters uppkomst, förhållande till hvarandra och förvandling sinus emellan, hvarvid metersorterna ha kunnat fullständigare och mångsidigare behandlas än i de två första häftena af arbetet.

Hela decimalbråkläran måste erkännas vara med största klarhet och efter en god ledande grundsats framställd, och de tillämpliga exemplen äro, såsom öfverallt i detta räknebokarbete, till sitt innehåll sakrika och hämtade äfven från eljest ofta förbisedda, men viktiga områden. Framställningen af multiplikation och division, hvilka räknasätt anses jemförelsevis svåra att klargöra för nybörjare, förtjänar att särskildt framhållas. Man gifve akt på exemplen 471—476 och 621—630! I den förra gruppen visas genom en vacker utredning förfaringssättet vid multiplikation, då multiplikatorn är ett decimalbråk, hvarefter regeln följer såsom sammanfattning häraf. Det må blott anmärkas, att ex. 472 d) och e) ha kommit något för tidigt. Deras plats vore i nästföljande ex. (473), där utläsningsättet för dylika uppgifter (2, 9. 43, 27 och 3, 14. 9, 2) bestämdt angifves.

En grupp öfningar för decimalbråks afkortning, d. v. s. bortkastandet af öfverflödiga decimaler, finnes upptagen, allenastående i räkneböcker för folkskolan. Författarnes förslag att endast medtaga 3 decimaler i st. f. 5, som vanligast brukas, är att obetingadt gilla och borde alltid följas

vid underfråga om i t. ex. så är i ligt att hvilket att taga med 1 däröfver. höflighet ret är decimale allt är räkneböck klaring bortkast de me icke inl sett det föranled oförståd

Exen m. fl. i här beg exempl allt elj teknas borde det för nens u

Allmä icke va som ön sak in kelt ocl redning gifves mindre då det i 4 e k pel på upplöst flere af än 2. sedan nare, sökes, ligen fa de för nare.

efter n naren, som s man s uppsök omotsä på en lättare Kunde bäst.

bråk h nämna man l ken af den n framhå använd att de uppsök detta c

I k liknäm rare o löstes redig samm plicera reda skulle huru de gar när de Fra sin h

